

Αρχαιολογικά τεκμήρια συμβίωσης στην αρχαία Χίο: γέφυρες πολυ-πολιτισμικής επικοινωνίας με το παρόν και το μέλλον.

Σύντομος χαιρετισμός, Χίος 26 Σεπτεμβρίου 2015

Αξιότιμοι κύριοι και κυρίες,

Με ιδιαίτερη χαρά και τιμή το Ε.Μ.Ε. χαιρετίζει τις εκδηλώσεις, που διοργανώνονται από την Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και είναι αφιερωμένες στην ιστορική και αρχαιολογική παρουσία της Εβραϊκής Κοινότητας της Χίου, στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς, με φεινό θέμα τη «Βία και την Ανεκτικότητα». Εκ μέρους και του Προέδρου του Δ.Σ. του Εβραϊκού Μουσείου της Ελλάδος, κ. Μάκη Μάτσα, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά την προϊσταμένη της Εφορείας κα Όλγα Βάσση, καθώς και το προσωπικό της Εφορείας για την πρόσκληση και τη φιλοξενία.

Η ιστορική παρουσία των Ελλήνων Εβραίων ανάγεται ήδη από τους ελληνιστικούς χρόνους, εάν όχι και νωρίτερα, καθιστώντας τον ελληνικό χώρο ως την πύλη εισόδου της εβραϊκής διασποράς στη Μεσόγειο. Η εβραϊκή παρουσία στο νησί της Χίου, γνωστή ήδη από τις επιγραφικές μαρτυρίες, επιβεβαιώνεται σήμερα και μέσα από τα ανασκαφικά δεδομένα, αναδεικνύοντας με μοναδικό τρόπο το πολυπολιτισμικό παρελθόν της χώρας μας. Το Εβραϊκό Μουσείο της Ελλάδος ως ιστορικό, λαογραφικό και ενθογραφικό μουσείο, που από το 1977 ερευνά, συλλέγει και τεκμηριώνει την ιστορία των ρωμανιώτικων και σεφραδίτικων κοινοτήτων της Ελλάδας, θα σταθεί αρωγός και συνοδοιπόρος σε αυτή την τόσο σημαντική προσπάθεια ανάδειξης του πολυμορφικού ιστορικού παρελθόντος στη χώρα μας.

Η μελέτη και ανάδειξη των εβραϊκών ιστορικών και αρχαιολογικών τεκμηρίων της Χίου ανοίγει τον πολιτιστικό διάλογο μεταξύ διαφορετικών κοινοτήτων προάγοντας με αυτόν τον τρόπο τις δημοκρατικές αξίες, αφού προσθέτει ακόμα ένα στοιχείο συμβίωσης λαών και θρησκειών στο ελληνικό νησιωτικό τοπίο. Το Εβραϊκό Μουσείο της Ελλάδος, πέρα από την ιστορική πληροφόρηση για την μακράιωνη ιστορία των Ελλήνων Εβραίων πριν, κατά τη διάρκεια, αλλά και μετά το Ολοκαύτωμα, μέσω των εκπαιδευτικών, εκθεσιακών και ερευνητικών του δράσεων, συμβάλλει στην επιμόρφωση και ευασητοποίηση της κοινωνίας των πολιτών πάνω σε σημαντικά ζητήματα και θέματα που απασχολούν την σύγχρονη κοινωνία με έμφαση σε αυτά της ανόδου του αντισημιτισμού, του ρατσισμού, των κοινωνικών διακρίσεων, αλλά και της αξίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της κοινωνικής αποδοχής, της διαφορετικότητας, όπως και αν αυτή εκφράζεται, της αλληλοκατανόησης, του σεβασμού και της ισότητας. Ιστορικά έχει αποδειχθεί ότι σε κοινωνίες, οι οποίες διέρχονται οιασδήποτε μορφής κρίσης, τέτοια φαινόμενα βρίσκουν κατάλληλο έδαφος για να αναπτυχθούν, με την παιδεία και την εκπαίδευση να αποτελούν βασικά εφόδια αναχαίτησης τους. Ιδιαίτερα στην παρούσα κατάσταση με την ανεξέλεγκτη εισροή μεταναστών, που αντιμετωπίζουν κυρίως οι νησιωτικές και παραμεθόριες περιοχές της χώρας και έχει δημιουργήσει τεράστια ανθρωπιστικά και πρακτικά προβλήματα και ανάγκες, η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης πάνω σε τέτοια θέματα είναι ζήτημα επείγον και απαραίτητο.

Η ιστορία του Ολοκαυτώματος αποτελεί το κατεξοχήν ιστορικό παράδειγμα των συνεπειών του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, οι οποίες διαφαίνονται ως και τις μέρες μας, καθώς ολόκληρες εβραϊκές κοινότητες και στον ελλαδικό χώρο εξαφανίστηκαν εντελώς, μετά από αιώνες έντονης και ακμάζουσας ιστορικής παρουσίας τους. Πιστεύουμε ότι η έρευνα, μελέτη και ανάδειξη των εβραϊκών ιστορικών και αρχαιολογικών τεκμηρίων, βοηθούν στην κατανόηση των συνεπειών της προκατάληψης, του ρατσισμού και της δημιουργίας στερεοτύπων στη σύγχρονη κοινωνία, ενώ ταυτοχρόνως ενθαρρύνουν τους πολίτες να μην μένουν σιωπηλοί και αμέτοχοι σε φαινόμενα διακρίσεων. Και πάλι χαιρετίζουμε αυτή την εξαιρετική προσπάθεια, ευχόμαστε την επιτυχή ολοκλήρωση της ερευνητικής διαδικασίας και είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε συνεργασία.

Σας ευχαριστώ πολύ,

Ζανέτ Μπατίνου, Αρχαιολόγος, Δ/ντρια Ε.Μ.Ε.